

Kwaliteitsborging Doopsgezind Seminarium

College van Curatoren, 16 oktober 2012

Herzien: 7 januari 2016

VOORAF

Deze notitie heeft als doel kwaliteitsborging van het doopsgezinde deel van de theologiecurricula aan de hand van de volgende thema's:

1.	TOELATINGSBELEID	blz. 3
2.	DOOPSGEZIND CURRICULUM	blz. 6
3.	PROPONENTSEXAMEN	blz. 8
4.	VOORZIENINGEN (FONDSEN, BEURZEN E.D.)	blz. 9
5.	PERSONEELSBELEID EN PERSONEELSEVALUATIE	blz. 9
6.	PLANNING- EN CONTROLCYCLUS DOOPSGEZIND SEMINARIUM	blz.10

In de BIJLAGEN zijn bestaande en relevante regelingen te vinden.

1. TOELATINGSBELEID

Toelatingsbeleid voor studenten aan de doopsgezinde seminariumopleiding, zoals die is geïntegreerd in de opleidingen aan de Faculteit Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit (VU) te Amsterdam, die op grond van hun studie in aanmerking willen komen voor het proponentschap.

De **eenjarige master** 'Leadership' en de eenjarige master 'Exploring a Discipline' bieden de mogelijkheid om tot '**proponent voorganger**' te worden aangesteld binnen de Doopsgezinde Broederschap.

Op grond van de **driejarige master** godgeleerdheid kan de student tot '**proponent predikant**' worden aangesteld.

a. Toelatingseisen voor de reguliere studenten

De formele toelating van studenten aan de predikantsopleiding en de eenjarige master 'Leadership' of 'Exploring a Discipline' van de Vrije Universiteit (VU) te Amsterdam vindt plaats volgens het Onderwijs en Examenregeling (OER) van de VU.

Naast de reguliere toelatingseisen voor studenten worden ten behoeve van toelating tot het proponentsopleiding aan het Doopsgezind Seminarium (DS) voor en tijdens het studietraject twee gesprekken gevoerd, te weten:

- **Het toelatingsgesprek (en het assessment)**
- **Het tussentijdse beoordelingsgesprek**

Het doel van deze gesprekken is het beoordelen van de geschiktheid van de student voor het proponentschap teneinde een bindend studieadvies te formuleren.

Deelnemers aan de gesprekken

Zowel het toelatingsgesprek als het tussentijdse beoordelingsgesprek wordt met de student gevoerd door de Toelatingscommissie die bestaat uit twee docenten van de seminariumopleiding (niet de rector) en een curator (niet de president-curator). Docenten en curator behoren niet tot de familie- of vriendenkring of tot de gemeente van de student.

De Toelatingscommissie wordt voor vier jaar benoemd door het College van Curatoren (CvC).

Inhoud gesprekken

De gesprekken bevatten de volgende elementen ter beoordeling:

- Vermogen tot zelfreflectie
- Communicatieve vaardigheden
- Sociale vaardigheden
- Persoonlijk geloof in relatie tot de beroepsmotivatie
- (Eerder) verworven competenties en behaalde resultaten

Toelatingsprocedure

Na het informele kennismakingsgesprek dat de aspirant-student met de rector heeft en de voorlopige aanmelding volgt een toelatingsgesprek met de Toelatingscommissie en een assessment.

Zes weken voor de beide gesprekken krijgt de student de doelstellingen en richtlijnen voor de te overhandigen documenten toegestuurd en ontvangt hij een overzicht van de deelnemers aan de gesprekken.

- **Toelatingsgesprek**

Voor dit gesprek stuurt de aspirant-student aan de commissie:

- Een curriculum vitae
- Een notitie van minimaal 2x A4, met een biografie en een beschrijving waarin zowel eerder verworven competenties als gedachten over geloof, motivatie voor toelating tot het DS en toekomstvisie worden uiteengezet, conform aangereikte richtlijnen.

Tijdens het gesprek vormen het CV en de notitie het uitgangspunt. Het gesprek wordt genotuleerd door het secretariaat.

- **Assessment**

wordt met de student gevoerd door een curator en een assessor van buiten.

In het assessment wordt de kandidaat geassesseerd op de relevante competenties voor zover die zijn of haar professionele en persoonlijke ontwikkeling betreffen, zoals

- het vermogen tot zelfreflectie en leiderschap
- vermogen tot samenwerken en communicatieve vaardigheden,

alle specifiek met betrekking tot predikantschap / voorgangerschap.

De kandidaat levert daartoe een startportfolio in conform aangereikte richtlijnen waarin de student zijn of haar geschiktheid voor het beroep onderbouwt met voorbeelden, materiaal en casussen.

De uitkomst van het toelatingsgesprek en het assessment worden in de vorm van een advies voorgelegd aan de rector die – in samenspraak met het docententeam – het uiteindelijke besluit tot toelating neemt en een voorstel voor het studietraject doet (dat kan het reguliere traject zijn of een aangepast, op-maat-traject) en met de kandidaat-student bespreekt. Tegen een negatief advies en toelatingsbesluit kan door de kandidaat-student niet in beroep worden gegaan.

In twijfelgevallen over de psychische stabiliteit en geschiktheid van de kandidaat kan de rector besluiten tot een psychologische test.

- **Tussentijdse beoordelingsgesprek**

Het tussentijdse gesprek vindt plaats halverwege het studieprogramma en geschiedt door de Toelatingscommissie en is bedoeld om tijdig de ontwikkeling van de student te evalueren en de toekomstperspectieven van de student te bespreken. Dit tussentijdse gesprek is het belangrijkste en doorslaggevende beoordelingsgesprek tijdens de opleiding.

Bij de tussentijdse beoordeling wordt de student duidelijk gemaakt dat dit gesprek kan leiden tot een negatief bindend studieadvies. Aan het begin van het gesprek wordt de student nogmaals over de doelstellingen en de gang van zaken van het gesprek ingelicht.

Bij het tussentijdsgesprek komen de volgende punten aan de orde:

- bekwaamheid- en geschikheidsontwikkeling in de richting van doopsgezind voorganger- of predikantschap op basis van de gevolgde vakken en behaalde resultaten;
- de geloofsontwikkeling in relatie tot beroepsmotivatie en de verworven competenties op het gebied van geloofscommunicatie;
- persoonlijke groei, zoals blijkt uit een verslag van de student van door hem of haar verzamelde 360 graden feedback.

In dit gesprek komt ook de evaluatie van de opleiding tot dan toe aan de orde.

Procedure tussentijds beoordelingsgesprek:

Tenminste vier weken voor het gesprek stuurt de student aan de deelnemers van de Toelatingscommissie een handreiking voor het gesprek waarin de ontwikkeling op de genoemde gebieden en het feedbackverslag worden beschreven en waar nodig onderbouwd met relevante documenten. Daarnaast beschikken de deelnemers aan het gesprek over een verslag van het toelatingsgesprek en over een overzicht van de behaalde studieresultaten.

In het geval de Toelatingscommissie van oordeel is dat de documenten onvoldoende basis zijn voor de tussentijdse beoordeling, dienen zij uiterlijk twee weken van tevoren de student hiervan in kennis te stellen, zodat deze de mogelijkheid krijgt de documentatie uit te breiden en/of te specificeren.

Dit tussentijdse beoordelingsgesprek wordt genotuleerd door het secretariaat. Binnen twee weken na dato wordt een verslag opgesteld door een lid van de toelatingscommissie dat ter vaststelling en ondertekening wordt voorgelegd aan alle deelnemers van het gesprek. Mogelijk commentaar wordt uiterlijk binnen twee weken verwerkt, waarna het uiteindelijke verslag wordt vastgelegd. Dit bijgestelde verslag - incl. advies voor de rector – wordt binnen vier weken na het gesprek aan de rector en aan de student toegestuurd. Een kopie van het verslag wordt opgenomen in het dossier van de student.

In het geval van een negatief advies ligt de uiteindelijke beslissing omtrent dit advies bij de rector – in samenspraak met het docententeam. In het geval het advies wordt overgenomen in de vorm van een bindend negatief studieadvies heeft de student de mogelijkheid tot beroep op de genomen beslissing bij het CvC. Dit beroep dient uiterlijk 2 weken na de datering van het advies ingediend te worden.

b. Toelating van predikanten en voorgangers van andere kerkgenootschappen

- Als een predikant of voorganger van een ander kerkgenootschap zich aanmeldt om als proponent bij de Doopsgezinde Broederschap te worden aangesteld, nodigt de rector deze persoon uit voor een kennismakingsgesprek.
- In dit gesprek, waarbij inzage verleend wordt in diploma's en referenties en een schriftelijke motivering van de wens tot toelating tot het DS wordt voorgelegd, beoordeelt de rector voorlopig de toelaatbaarheid van de kandidaat.
- het toelatingsgesprek wordt met de kandidaat gevoerd door de Toelatingscommissie (zie 1.a. "Toelatingsgesprek").
- De uitkomst van het toelatingsgesprek wordt in de vorm van een advies voorgelegd aan de rector die – in samenspraak met het docententeam – het uiteindelijke besluit tot toelating neemt en op basis van de uitkomst van het toelatingsgesprek een voorstel voor het studietraject doet, met inachtneming van hetgeen is vastgelegd in artikel 2.b. van dit reglement: "Doopsgezinde vakken" – in samenspraak met het docententeam.

c. Mogelijkheid van beroep

Kandidaten, die het niet eens zijn met de uitkomst van een tussentijdse gesprek kunnen binnen twee weken na ontvangst van de afwijzing schriftelijk in beroep gaan bij het College van Curatoren. Het College behandelt een beroep in zijn eerstvolgende vergadering. In geval van bevestiging van de afwijzing door het CvC kan de kandidaat in volgende instantie schriftelijk bij de Broederschapsraad in beroep gaan, eveneens binnen twee weken na ontvangst van de afwijzing door het CvC. De Broederschapsraad behandelt een beroep eveneens in zijn eerstvolgende vergadering.

2. DOOPSGEZIND CURRICULUM

a. Inleiding

Ter aanvulling op het Handboek Kwaliteitszorg van de Vrije Universiteit, hanteert het DS voor wat betreft zijn aandeel in het onderwijscurriculum zijn eigen kwaliteitswaarborg en -bevordering. Deze aanvulling laat onverkort de eisen van het VU kwaliteitsbeleid.

De opleidings- en examencommissies van de Faculteit der Godgeleerdheid zijn verantwoordelijk voor het programma van de driejarige Bachelor, de premaster en de verschillende master programma's. Het DS verzorgt een specifiek toegesneden programma, een zogeheten 'stream' van doopsgezinde vakken binnen het kader van deze opleidingen en binnen de eindtermen die in het OER opgenomen zijn voor deze opleidingen. Voor deze doopsgezinde vakken gelden specifieke kwaliteitseisen voor studenten die aangesteld willen worden als proponent op de punten:

- Toelating (zie hoofdstuk 1)
- Enkele opleiding specifieke programmacriteria (2.b.)
- Begeleiding van studenten (2.c.)
- Evaluatie van de vakken, scripties, stages (2.d.)
- Regelingen met betrekking tot de studentengemeenschap (2.e.)

b. Opleiding specifieke programmacriteria

Doopsgezinde vakken

Studenten die proponent voorganger of proponent predikant willen worden, dienen alle vakken uit de doopsgezinde stream te volgen. Bij zijinstroom worden de Bachelorvakken en/of mastervakken van de doopsgezinde stream gevolgd als 'dopers basisprogramma'.

Voor de Master vormt de opleidingssupervisie een verplicht onderdeel. Voor de Master Godgeleerdheid zijn alle vakken uit het beroepsvoorbereidende jaar verplicht.

De docenten kunnen gezamenlijk besluiten om onderdelen van het doopsgezinde programma in de vorm van seminariumweken aan te bieden. Dit wordt minstens één semester tevoren aangekondigd.

Scripties

De keuze van vakdiscipline en onderwerp van de Bachelorscriptie is vrij. Voor studenten aan het DS, die op grond van een eenjarige Master proponent-voorganger of op grond van de driejarige Master proponent-predikant willen worden, geldt echter dat zij hun Masterscriptie vanuit één van de doopsgezinde vakken schrijven en/of over een onderwerp waarbij zij een verbinding kunnen leggen met een voor de doopsgezinde theologie relevante thematiek of een thematiek waarbij zij specifiek doopsgezinde literatuur kunnen gebruiken. De scriptiebegeleider of de tweede lezer moet als docent verbonden zijn aan het DS.

De Masterscriptie dient als examenstuk voor het proponentsexamen, voor de proponent-predikant aangevuld met het verslag van het stagejaar.

Stages in de kerkelijke praktijk

Voor de vakken in het beroepsvoorbereidende jaar van de Master Godgeleerdheid geldt, dat deze alleen kunnen worden gevolgd in combinatie met een stage in een doopsgezinde gemeente. De stagegemeente en -begeleider worden in overleg met de rector gekozen. Wanneer de student zelf al werkzaam is als voorganger, wordt de stage ingevuld in overleg met en na instemming van de rector. De rol van de begeleider is faciliterend en collegiaal-coachend. Aan het einde van de stage rapporteert de begeleider conform een protocol aan de rector. Deze neemt dit mee in de afwegingen bij het al dan niet goedkeuren van het eindverslag van de opleiding.

Eventueel kan een stage in een andere context minimaal één keer in zijn geheel of op onderdelen worden overgedaan.

Bij eenjarige master 'Exploring a Discipline' en 'Leadership' worden stagevakken ingevuld met doopsgezinde vakken, verbonden met praktische opdrachten. De vakken worden gekozen en vastgesteld in overleg met de rector - in samenspraak met het docententeam.

c. Begeleiding van studenten

Mentoraat

Studenten die toegelaten zijn tot het DS, hebben recht op mentoraat door één van de docenten. Een mentor wordt door de docentenvergadering aan de student toegewezen. Een student heeft het recht om een andere mentor te verzoeken, mits dit verzoek met redenen omkleed aan de rector wordt gezonden. De docentenvergadering besluit of op het verzoek kan worden ingegaan en meldt dit, beargumenteerd, aan de student. De taak van de mentor is om minstens 2x per jaar contact te onderhouden met de student door middel van een persoonlijk gesprek. Desgewenst kan de student ook daarbuiten een beroep doen op de mentor voor studie gerelateerd advies en studie gerelateerde ondersteuning. Het contact tussen de mentor en de student is in principe vertrouwelijk van aard tenzij in onderling overleg besloten wordt daarvan af te zien.

Jaargesprek studenten met rector

De rector van het DS houdt jaarlijks voortgangsgesprekken met de studenten en rapporteert daarover in de eerste vergadering in het collegejaar aan het College van Curatoren en treedt hierover indien hij/zij dat nodig acht, tevens in contact met de studieadviseur van de Faculteit der Godgeleerdheid.

Voor contact over de roostering van de vakken of studieadvies omtrent keuzes van vakken is, naast de studieadviseur en roosterfunctionaris van de Faculteit, tevens de rector aanspreekbaar.

d. Evaluaties doperse curriculumonderdelen

Naast de facultaire evaluaties van de vakken, houden de docenten een mondelinge evaluatie van hun vak na afloop van de afzonderlijke vakken en toetsing. Zij rapporteren hierover in de docentenvergadering en nemen in overleg met de rector zo nodig maatregelen ter verbetering. De rector rapporteert een samenvatting van de evaluaties en ondernomen acties jaarlijks aan het College van Curatoren en aan de studenten.

e. De seminariumgemeenschap

De definitief en voorlopig tot het DS toegelaten studenten, vormen tezamen met rector, docenten, buitenlandse gaststudenten, curatoren en eventuele promovendi de seminariumgemeenschap. Deelname aan deze groep wordt van toegelaten studenten verwacht. Het doel ervan is collegiale kennismaking en wederkerig leren inzake doopsgezinde thema's. Het CvC stelt jaarlijks een budget voor activiteiten beschikbaar. De seminariumgemeenschap organiseert enkele thema-vergaderingen per jaar en zo mogelijk een (twee-)jaarlijkse studiereis naar het buitenland of een uitwisseling met buitenlandse seminaries en/of studenten. De gemeenschap organiseert tevens een jaarlijkse seminariumopening en -afsluiting. De organisatie vindt plaats door de studenten in overleg met de rector. Uit hun midden kiezen de studenten een afvaardiging naar het College van Curatoren en eventuele Benoemings Advies Commissies.

3. PROPONENTSEXAMEN

Het doel van het proponentsexamen is het beoordelen van de geschiktheid van de kandidaat voor het proponentchap. Diegenen die de eenjarige Masteropleiding 'Leadership' of Exploring a Discipline' naar genoegen hebben afgerond worden proponent-voorganger. Diegenen die de driejarige Masteropleiding Godgeleerdheid naar genoegen hebben afgerond, worden proponent-predikant.

a. Het voorganger-proponentsexamen en het predikants-proponentsexamen worden afgelegd ten overstaan van het CvC aan de hand van de scriptie met een dopers onderwerp gemaakt in het kader van de opleiding. Daarnaast levert de kandidaat een meer persoonlijk stuk, een eindverslag, in.

Daarin staan de eigen geloofsontwikkeling en persoonlijke groei centraal; hoe heeft de kandidaat zich ontwikkeld gedurende de afgelopen studieperiode (voor de proponent-predikant aangevuld met het verslag van het stagejaar).

b. De bevraging van de kandidaat door de examinatoren kent een drieledige structuur:

- de Masterscriptie wordt inhoudelijk bevraagd
- onderzocht wordt welke (stage)doelstelling(en) de kandidaat zich gesteld had, hoe deze in de (stage)praktijk is/zijn gerealiseerd, welke rol de stagebegeleider daarbij heeft vervuld, en op welke wijze de in het eindverslag neergelegde resultaten zijn getoetst en geëvalueerd.
- onderzocht wordt vanuit welke eigen geloofsvisie, c.q. geloofsbeleving, al dan niet beïnvloed door de opleidings- en/of de stagepraktijk, het (toekomstige) predikantschap/voorgangerschap door de kandidaat wordt gezien.

c. Het examen is openbaar, met dien verstande dat de kandidaat zich kan laten vergezellen door een beperkt aantal personen. De rector, docenten en curatoren van het DS worden geacht dit examen bij te wonen. De president-curator geeft leiding aan dit gesprek, dat 45 minuten in beslag neemt. Na afloop van dit gesprek vindt een besloten overleg tussen rector, docenten en curatoren plaats, waarbij het *judicium*¹ wordt vastgesteld. Het resultaat van het Master-eindverslag wordt in de eindbeoordeling meegenomen.

Het *judicium* wordt vermeld op de proponentenbul.

predikanten en voorgangers van andere kerkgenootschappen

- Als afronding van het studietraject schrijft de student een afsluitend portfolio.
- De beoordeling vindt plaats door de rector, waarbij deze zich laat adviseren door het docententeam. Het oordeel wordt binnen veertien dagen schriftelijk meegedeeld aan de kandidaat eventueel voorzien van richtlijnen voor bijstelling en verbetering.
- Indien het oordeel negatief is, krijgt de kandidaat de mogelijkheid het portfolio uit te werken/ te verbeteren etc. op basis van de richtlijnen voor bijstelling en verbetering.
- Indien de kandidaat bezwaar heeft tegen het oordeel van de rector c.s., kan hij binnen twee weken na het bekendmaken van het oordeel een bezwaar indienen bij de voorzitter van het CvC.
- Proponenten-Examen: De bevraging van de kandidaat door de examinatoren.

d. Na het besloten overleg vindt, indien de kandidaat geslaagd is, de uitreiking van de verklaring plaats en stelt het CvC aan de Broederschapsraad voor om de kandidaat voor te dragen bij de Broederschapsvergadering, die het toekomt de bevoegdheid tot het proponentenschap te verlenen. De kandidaat proponent dient op het moment van voordragen tenminste twee jaar lid te zijn van een doopsgezinde gemeente.

e. Wanneer een proponentsexamen wordt gehouden, wordt daarvan mededeling gedaan aan de leden van de Broederschapsraad onder vermelding van de naam van de kandidaat; de leden van de Broederschapsraad hebben het recht het examen als toehoorder bij te wonen.

¹ het *judicium*:

- a. Geen bezwaar $G < 6,5$;
- b. Volstrekt geen bezwaar $6,5 \leq G < 7,0$;
- c. Met genoeg $7,0 \leq G < 7,5$;
- d. Met veel genoeg $7,5 \leq G < 8,0$;
- e. Met zeer veel genoeg $G > 8,0$;
- e. Cum Laude ('met lof') $G > 8,0$

Voor alle examenonderdelen is een 7.0 of hoger behaald.

4. VOORZIENINGEN INZ. BOEKEN, FONDSEN, BEURZEN, ETC

Voor bijdrage in reiskosten is de standaardregeling van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit (ADS) van kracht.

Voor bijdrage in de kosten van boeken is er het Fonds Oosterbaan, te benaderen via de directeur ADS.

Voor diverse fondsen (beurzen etc.) is er door het DS een lijst van fondsen opgesteld, te verkrijgen via het secretariaat.

Ook via de VU zijn er mogelijkheden, te benaderen via de rector van het DS.

Voor promotieondersteuning zijn de Amsterdamse en de Haarlemse Vrienden te benaderen (in dit laatste geval met name het Fonds tot den Predikdienst) via de president curator c.q. de penningmeester van het DS.

5. PERSONEELSBELEID EN PERSONEELSEVALUATIE

Het personeelsbeleid ten aanzien van de docenten van het Seminarium wordt vanwege hun aanstelling aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de VU grotendeels bepaald door hetgeen voor universitaire docenten is vastgesteld. Een centrale plaats wordt daarbij ingenomen door de regeling van verslaglegging van werkzaamheden van docenten en hun periodieke beoordeling.

Het Reglement van het DS van de ADS (2009) kent nog enkele bepalingen hieromtrent, aangevuld door het gebruik op dit terrein.

Docenten die door de ADS benoemd zijn en geen aanstelling bij de VU hebben, evenals voor onderwijsondersteunend personeel, geldt een personeelsbeleid analoog het hier omschreven beleid. De taken en bevoegdheden van de rector zijn vastgelegd in art. 14 e.v. van het Reglement.

Docenten met een aanstelling bij de VU zijn lid van een faculteits-afdeling en hebben beschikking over een gezamenlijke kamer op de VU en over alle faciliteiten aldaar. Zij dienen regelmatig op de VU aanwezig te zijn en deel te nemen aan de universitaire activiteiten in de afdeling en de universiteit. Voor hoogleraren en de rector geldt dat zij eveneens deelnemen aan activiteiten en taken die in de faculteit en universiteit voor hen gangbaar zijn (academische plechtigheden, promoties, symposia, e.d.).

Het is voor het DS van belang dat zijn docenten in de VU-gemeenschap van docenten en studenten zichtbaar zijn en actief betrokken bij onderwijs en onderzoek, evenals bij zaken van algemeen universitair en maatschappelijk belang.

De taken van docenten aan het DS zijn beschreven in het Reglement van het Seminarium, art. 18 e.v. De docenten adviseren de rector over het onderwijsplan, en geven onderwijs in dat kader. Zij adviseren de rector eveneens over het onderzoekplan, en verrichten onderzoek dat daarin past.

Het onderwijs- en onderzoekplan wordt jaarlijks door docenten opgesteld en vervolgens door het CvC goedgekeurd en vastgesteld.

Docenten brengen jaarlijks verslag uit van het door hen verrichte onderwijs en onderzoek. Aansluitend vindt een functioneringsgesprek met de rector plaats, in overeenstemming met de universitaire richtlijnen. Daarvan wordt aan het CvC verslag uitgebracht.

6. PLANNING- EN CONTROLCYCLUS DOOPSGEZIND SEMINARIUM

Het College van Curatoren stelt de volgende documenten in een jaarlijkse cyclus vast:

September

- Jaarplan voor het komende studiejaar: te behalen resultaten
- Jaaragenda voor het komende studiejaar: planning van bijeenkomsten van het College van Curatoren en agendapunten gerelateerd aan het jaarplan
- Begroting van het volgende kalenderjaar

November

- Vaststellen Begroting van het volgende kalenderjaar in de Broederschapsvergadering

Januari

- Jaarverslag van het afgelopen studiejaar: behaalde resultaten

Maart

- Stand van zaken Jaarplan: al behaalde resultaten, nog te behalen resultaten
- Jaarrekening van het vorige kalenderjaar

April

- Vaststellen van de Jaarrekening van het afgelopen jaar in de Broederschapsvergadering

BIJLAGEN: BESTAANDE REGLEMENTEN

1. Reglement van het Seminarium van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit
2. Reglement van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit
3. Overzicht Fondsen